

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Avartin palvelu vertaisohjaamisen menetelmänä
nuorisotalotyössä**

Patrik Blomqvist

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11 / 2015

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Patrik Blomqvist	Sivumäärä 43 ja 1 liitesivu
Työn nimi Avartin palvelu vertaisohjaamisen menetelmänä nuorisotalotyössä	
Ohjaava(t) opettaja(t) Markus Söderlund	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Kaarinan kaupungin nuorisopalvelut	
Tiivistelmä <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia Avartin palvelutoiminnon käyttöä nuorisotalolla. Tutkimuksen tavoitteena on kartoittaa nuorisotalolla tapahtuvan palvelun suorittamisen hyödyt, haitat sekä mahdolliset kehittämiskohteet. Lisäksi lopussa on esitetty esimerkkejä hyvästä vertaisohjaamisesta.</p> <p>Työn tilaaja on Kaarinan kaupungin nuorisopalvelut. Tilaajan tavoitteena on saada kattava selvitys palvelun suorittamisesta nuorisotalolla sekä luoda tietoperusta opinnäytetyön jatkona syntyvää opasta varten.</p> <p>Tämä tutkimus koostuu vertaisohjaamisen kattavasta tietoperustasta sekä internet-pohjaisesta Webropol-kyselystä. Kyselyn vastauksia on verrattu rakennettuun tietoperustaan. Vastauksista on tehty yleistyksiä sisällönanalyysin avulla.</p> <p>Tähän opinnäytetyöhön kootun tietoperustan ja ammattilaisten näkemysten pohjalta on mahdollista luoda Avartin palvelua suorittaville nuorille opas hyvästä vertaisohjaamisesta.</p>	
Asiasanat Avartti, vertainen, vertaisohjaaja, osallisuus, nuorisotalotyö	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Patrik Blomqvist	Number of Pages 43 and 1 appendix page
Title Service of Avartti as a peer counselling method in youth club	
Supervisor(s) Markus Söderlund	
Subscriber and/or Mentor City of Kaarina youth department	
Abstract <p>This thesis is to make research about usage of Service section of The International Award for Young People at the youth club. The main goal of the research is to find Strengths, Weaknesses and Possibilities in completing the Service in youth club. At the end of this thesis examples are gathered about good peer counselling.</p> <p>The subscriber is the city of Kaarina youth department. Their aim is to have comprehensive knowledge about completing the Service at youth club and create a knowledge base for the follow-up guide about good peer counselling at the youth club.</p> <p>This research consists of comprehensive knowledge base on peer counselling and internet based survey. Survey answers have been reflected to the knowledge base that has already been made. From the survey there has been generalization by using content analysis.</p> <p>Together with the surveys answers and the thesis knowledge base it will be possible to create a follow-up guide to the youth that are doing their Service at the youth club.</p>	
Keywords The international Award for Young People Finland (Avartti), peer, peer counselor, involvement, youth club work	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 KÄSITTEET	6
2.1 Nuoruus	6
2.2 Nuorisotyö	7
2.3 Nuorisotalo	7
2.4 Osallisuus	8
2.5 Vertaisuus	8
2.6 Vertaisohjaaja	9
3 VERTAISOHJAAMINEN	10
3.1 Vertaisohjaaminen nuorisotalolla	11
4 AVARTTI - NUORET SEN TEKEVÄT!	14
4.1 Avartin tavoitteet	14
4.2 Avartin perusperiaatteet	14
4.3 Avartti-ohjelman rakenne	16
4.4 Avartin tasot	16
4.5 Avartin toiminnot	17
5 KAARINAN KAUPUNKI	20
5.1 Kaarinan nuorisopalvelut	20
5.2 Tilatoiminta	21
5.3 Kaarinan nuorisopalveluiden rakenne	22
5.4 Avartin historia Kaarinassa	23
5.5 Avartin nykytilanne Kaarinassa	23
6 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TOTEUTUS	25
6.1 Tutkimusmenetelmät	25
6.2 Kyselyn toteuttaminen	26
6.3 Tutkimusjoukko	27
6.4 Tulosten luotettavuus	28
6.5 Sisällönanalyysi	29
7 TUTKIMUSTULOKSET JA POHDINTA	31
7.1 Vastaajien taustatiedot	31
7.2. Hyödyt palvelun suorittamisesta nuorisotalolla	32
7.3 Haitat palvelun suorittamisesta nuorisotalolla	34
7.4 Avartin palvelutoiminnon kehittäminen nuorisotalolla	36
7.5 Väittämiä hyvästä vertaisohjaamisesta	37
8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET	39
LÄHTEET	41
LIITTEET	44

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena on tutkia Avartin palvelu-toiminnon käyttöä nuorisotaloilla. Avartti on 14–25-vuotiaille nuorille suunnattu kansainvälinen harrasteohjelma. Idea opinnäytetyöhön syntyi muutama vuosi sitten, kun suoritin Avartti-ohjaajan peruskoulutuksen. Uusien Avartti-nuorten kolmea eri toimintoa suunniteltaessa (palvelu, liikunta ja taito), palvelun suunnittelu osoittautui kaikista kolmesta vaikeimmaksi. Päätimme yhdessä nuorisopalvelujohtajan kanssa, että uudet nuoret voisivat suorittaa palvelunsa nuorisotalolla vertaisohjaajina. Palvelun suorittamista seuranneena näin tarpeelliseksi alkaa tutkia vertaisohjaamista ja siitä olevia käytäntöjä.

Kaarinan kaupungin nuorisopalvelujohtajan kanssa aloimme suunnitella opinnäytetyötäni ja sitä, miten siitä saataisiin mahdollisimman suuri hyöty työelämään. Kerroin havainnoistani nuorisotalolta palvelun suorittamista seuranneena ja yhdessä tulimme tulokseen, että kehittämissarkkaa tilanteessa olisi. Mielestäni palvelun suorittaminen ei eronnut ”normaali” nuorisotalo-oleilusta mitenkään. Nuorisotalo on avoinna maanantaisin, tiistaisin ja torstaisin sekä ala- että yläkoululaisille. Alakoululaisten vuoro on kolmesta viiteen, jossa vertaisohjaajia käytettiin. Nuoret tekivät välipalaa alakoululaisille, mutta siihen loppuivatkin heidän ohjeistuksensa palvelun suorittamisesta. Kun yläkoululaiset eli heidän omanikäisensä saapuivat nuorisotalolle, palvelun suorittaminen unohtui lähes täysin. Tämän vuoksi koenkin aiheen tärkeänä, jotta nuori saisi palvelun suorittamisesta arvokasta kokemusta ohjaamisesta ja vastuunottamisesta.

Työn tilaajana Kaarinan kaupungin nuorisopalvelut saa tästä tutkimuksesta kattavan selvityksen Avartin palveluosion suorittamisesta nuorisotalolla. Lisäksi tämä opinnäytetyö tutkimustuloksineen toimii tietoperustana työn jatkona syntyvälle oppaalle. Oppaan on tarkoitus tukea nuorisotalolla apuohjaajana toimivaa Avarttilaista.

Opinnäytetyössäni esittelen ensin käsitteet, jotka liittyvät vertaisohjaajatoimintaan eli tässä tapauksessa palvelun suorittamiseen nuorisotalolla. Tämän jälkeen kerron Avartista ja sen toimintaperiaatteista, jonka jälkeen esittelen sen käyttöä Kaarinan kaupungissa ja erityisesti palveluosion käyttöä nuorisotalolla. Seuraavaksi esittelen opinnäytetyössäni käyttämäni menetelmät ja niiden tulokset. Lopuksi vertaan saatuja tuloksia tietoperustaan.

2 KÄSITTEET

Käytän tutkielmassani eri kasvatusalan käsitteitä. Olen koonnut ja avannut niistä keskeisimmät; nuoruus, nuorisotyö, nuorisotalo, osallisuus, vertaisuus ja vertaisohjaaja.

2.1 Nuoruus

Nuoruus on käsite, jota on vaikea määritellä tarkasti. Nuoruus on siirtymävaihe lapsuudesta aikuisuuteen, jolloin nuori etsii kaverisuhteita ja irrottautuu vanhemmistaan. Nuorella on tarve kuulua ryhmään ja saada hyväksyntää omilta ikätovereiltaan. Erik H. Eriksonin (1985) mukaan ihmisen elämänkaari jakautuu kahdeksaan osaan. Nuoruus sijoittuu 12 ja 20 ikävuoden väliin. Jokaisella elämänvaiheella on omat vaikealta tuntuvat tapahtumansa, jotka pitäisi ratkaista tasapainoisen minäkuvan luomiseksi. Oman identiteetin löytäminen on nuoruuden vaikea asia, kehityskriisi. Jos nuori ei pysty ratkaisemaan tätä kehityskriisiä, hänelle ei synny selkeää kuvaa siitä, mikä hänen asemansa on yhteiskunnassa tai kuka hän ylipäätään on. (Dunderfelt 2004, 15-17, 92-93.)

Aalbergin ja Siimeksen (2010, 68) mukaan fyysinen nuoruus voidaan jakaa kolmeen osaan; varhaisnuoruuteen, varsinaiseen nuoruuteen sekä jälkinuoruuteen. Psykkinen kehitys ei aina etene suoraviivaisesti, vaan välillä kehitys on nopeaa ja välillä se taantuu. Lisäksi yksilölliset kehityserot ovat suuria.

Varhaisnuoruus sijoittuu 12–14 vuoden ikään ja tähän ikäkauteen liittyy puberteetin alkaminen. Nuori voi olla hämmentynyt ja levoton, sillä kehossa alkaa tapahtua fyysisiä muutoksia. Nuorelle muodostuu tarve irtaantua vanhemmistaan ja kokea itsenäistyminen. Itsenäistyäkseen nuori tarvitsee ristiriitoja ja väittelyä, joten varhaisnuoruus on usein myrskyistä aikaa. Usein nuorelle tulee kuitenkin aikoja, jolloin vanhempien läheisyyttä kaivataan ja palataan takaisin lapsenmieliseksi. (Aalberg & Siimes 2010, 68-69.)

Varsinainen nuoruus sijoittuu 15–17 vuoden ikään, ja sen aikana nuoren aktiivisuus usein lisääntyy ja aletaan kiinnostua ympäröivästä maailmasta ja siitä, miten siihen voi omalla panoksellaan vaikuttaa. Nuoren persoonallisuus alkaa hahmottua ja nuori

alkaa tottua omaan uuteen ulkonäköönsä. Nuoren seksuaalinen kehitys on tässä ikävaiheessa aikuistumisen kannalta hyvin tärkeässä osassa ja useimmiten seurustelusuhteiden avulla vahvistetaankin omaa minäkuvaa. (Aalberg & Siimes 2010, 69-70.)

Jälkinuoruus taas puolestaan sijoittuu 18–22 vuoden ikään. Jälkinuoruuden aikana nuori irrottautuu vanhemmistaan ja itsenäistyy. Nuori pystyy ajattelemaan kypsemmin ja kohtelemaan vanhempiaan tasa-arvoisemmin. Ystävyys- ja mahdollisten seurustelusuhteiden kautta nuoren empatiakyky kehittyy ja itsekeskeisyys vähenee. Nuori alkaa löytää paikkansa yhteiskunnassa eikä enää näe itseään pelkkänä perheenjäsenenä. Nuori uskaltautuu ottamaan vastuuta enemmän ja tekemään päätöksiä tulevaisuuden suhteen. Jälkinuoruus onkin siis tietynlainen jäsentymisvaihe, jossa aiemmat kokemukset muodostuvat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi miehenä tai naisena olemisesta. (Aalberg & Siimes 2010, 70-71.)

2.2 Nuorisotyö

Lainsäädännön mukaan nuorisotyöllä tarkoitetaan sukupolvien välistä vuorovaikutusta, sosiaalista vahvistamista, nuorten oman ajan käyttöön kohdistuvaa nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä heidän aktiivisen kansalaisuuden edistämistä (Nuorisolaki 72/2006, 8§). Nuorisotyö on nuorten kanssa ja heitä varten toteutettuja kulttuurillisia, poliittisia tai sosiaalisia aktiviteetteja. Nuorilla on mahdollisuus muokata omaa tulevaisuuttaan nuorisotyötoiminnan avulla. Ingram ja Harris (2001, 5) määrittelevätkin nuorisotyön nuorten vapaaehtoisuuteen perustuvaksi tavoitteelliseksi kasvatustyöksi.

Nuorisotyön tarkoituksena on luoda edellytyksiä nuorten kansalaistoiminnalle ja parantaa nuorten elinoloja. Nuorisotyö toteutuu erilaisina toimintoina esimerkiksi nuorisotaloilla. Nuorisotyön on sukupolvien välistä vuorovaikutusta. (Allianssi 2015.)

2.3 Nuorisotalo

Nuorisotalolla tai -tilalla tarkoitetaan paikkaa, jossa nuoret voivat esimerkiksi tavata ystäviään ja pelata erilaisia pelejä. Nuoret voivat viettää turvallisesti vapaa-aikaansa

nuorisotalolla, sillä paikalla on aina ammattitaitoinen nuorisotyöntekijä, jonka rooli on toimia ammattikasvattajana (Kylmäkoski 2008, 395). Nuorisotalot ovat usein kaupunkien tai yhdistysten ylläpitämiä ja toimivat usein avoimien ovien -periaatteella. Periaate mahdollistaa nuorten elämänhallinnan vahvistamisen ryhmässä tapahtuvan vapaaehtoisen toiminnan avulla.

2.4 Osallisuus

Osallisuudella tarkoitetaan yleisesti yksilön mukanaoloa yhteisöllisesti tärkeässä tapahtumassa ja verkostoitumista yhteisöön. Osallisuus mahdollistaa päätöksentekoon vaikuttamisen ja vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Osallisuuden myötä nuorella on mahdollisuus saada äänensä kuuluviin; ilmaista mielipiteitään ja näkemyksiään sekä saada aikaan muutosta päätöksentekoon vaikuttamalla. (Pelastakaa Lapset ry 2015.)

Aina osallisuuden pääpaino ei ole ympäröivässä yhteisössä vaan nuoren omakohtaisessa kokemuksessa. Tällaisessa tapauksessa merkityksellistä on nuoren mahdollisuus vaikuttaa oman elinympäristönsä asioihin eli tarkemmin sanottuna oman nuorisotalonsa toimintaan. Gretschel (2002, 50) korostaakin, että osallisuus on tunnetta osallisuudesta eli se, mitä nuoren tunnetasolla tapahtuu. Tämä välittyy nuoren tiedoista ja tuntemuksista sekä tarinoista ja kyvyistä tuoda itsensä ja näkemyksensä esille esimerkiksi nuorisotalolla. Mikäli nuori ei koe voivansa ilmaista mielipidettään tai sillä ei ole merkitystä päätöksentekoon, osallisuus ei ole toteutunut tarkoituksenmukaisesti. Pietilä (2007, 14) toteaa, että osallisuutta ei voi toteuttaa, jos yhteisön rakenteet eivät ole kunnossa. Tästä syystä nuoren suorittaessa Avartin palvelutoimintoa nuorisotalolla, nuorisotyöntekijöiden tulisikin korostaa nuoren osallisuuden tärkeyttä ja rohkaista vaikuttamaan.

2.5 Vertaisuus

Vertaisuus voidaan ymmärtää monella eri tavalla. Lähtökohtaisesti vertaisia henkilöitä ovat ne, jotka kohtaavat samalla tasolla emotionaalisessa, sosiaalisessa ja kognitiivisessa kehityksessä (Salmivalli 2005, 15). Aina vertaisuus ei kuitenkaan ole niin

yksiselitteistä, sillä McMahanin (2008, 174) mukaan vertaisuus voidaan määritellä myös iän ja sosiaalisen tason kautta. Hän kuitenkin mainitsee, että vertaisuuden määritelmä vaihtelee kontekstin myötä.

Tämän opinnäytetyön yhteydessä käytetyllä vertaisella tarkoitetaan niitä nuoria, jotka viettävät samassa paikassa vapaa-aikaansa Kaarinan nuorisotaloilla. Nuoret eivät välttämättä ole keskenään samanikäisiä, samasta koulusta tai ole kiinnostuneita samoista asioista. Heitä kuitenkin yhdistää nuoruus ja halu viettää vapaa-aikaansa nuorisotalolla, jolloin vertaisista tulee tasavertaisia.

2.6 Vertaisohjaaja

Tässä opinnäytetyössä vertaisohjaajalla tarkoitetaan Kaarinan kaupungissa Avartin palveluosiota nuorisotalolla suorittavaa nuorta. Vertaistoimintaa on mahdollista tehdä joko ryhmissä tai yksin. Nuorisotalolla vertaisohjaajaideoi, suunnittelee, markkinoi ja toteuttaa erilaista toimintaa muille nuorisotalolla käyville nuorille. Lisäksi vertaisohjaaja arvioi ja kehittää nuorisotalolla tapahtuvaa toimintaa yhdessä nuorisotyöntekijän kanssa.

Nuorisotyöntekijä auttaa ja tukee vertaisohjaajaa sekä perehdyttää hänet talon tavoille. Nuorisotyöntekijän tehtäväksi jää vertaisohjaajan suunnitelmien hyväksyminen ja toiminnan mahdollistaminen talolla. Vertaisohjaajat saavat apua nuorisotyöntekijöiltä myös mahdollisten hankintojen tekemisessä sekä yleisesti eri ongelmatilanteissa.

3 VERTAISOHJAAMINEN

Nuoruus on usein elämänvaihe, jossa nuori etsii itseään ja omaa paikkaansa, jolloin omaan ikäryhmään kuulumisen koetaan tärkeäksi. Nuori saattaa ottaa etäisyyttä aikuisista ja tuntee enemmän yhteenkuuluvuutta muiden nuorten kanssa. Etenkin, jos nuori ei saa tarpeeksi tukea vanhemmiltaan, nousee muiden nuorten merkitys erittäin tärkeäksi. (Percy-Smith & Thomas 2010, 69.) Nuorten onkin havaittu oppivan ja omaksuvan uusia ajatuksia ja käyttäytymismalleja helpommin toisiltaan kuin opettajilta, vanhemmilta tai muilta aikuisilta (Linström & Autio 2003). Kyseinen havainto antaa erinomaisen pohjan vertaisohjaamiselle, sillä vertaisohjaajatoiminnassa nuoret ohjaavat toisia nuoria, vertaisiaan. Nuoret pystyvät samaistumaan toisiinsa, koska he elävät samaa elämänvaihetta ja sen seurauksena voivat jakaa samankaltaisia ajatuksiaan ja kokemuksiaan elämästä.

Henkilöitä, jotka ovat luontaisia vertaisohjaajia, löytyy nuorten kaveripiireistä, kouluista, ryhmistä ja vapaa-ajan harrastuksista. Näitä vertaisohjaajia tai -johtajia muut nuoret kunnioittavat, kuuntelevat ja heiltä omaksutaan asenteita ja käyttäytymismalleja. Vertaisohjaajat voivat toimia muiden nuorten apuna ja tukena, he voivat olla mukana järjestämässä toimintaa tai he voivat vain viettää aikaa muiden nuorten parissa. Vertaisohjaajakoulutuksessa päämääränä on, että vertaisohjaajille opetetaan tietoja ja taitoja, joista syntyy oivalluksia, jotka on helppo välittää eteenpäin muille nuorille. Nuoret täytyisi saada ymmärtämään, että he voivat itse vaikuttaa omaan elämäntilanteeseensa.

Vertaisohjaaminen sopii parhaiten sellaisille nuorille, jotka ovat luonnostaan ryhmän johtajia. Nämä nuoret toimivat vertaisohjaajina ennen kaikkea muiden nuorten tukena. Ne nuoret, jotka eivät ole luonnostaan johtajia, voivat kehittää vertaisohjaamisen kautta itseään vahvistamalla persoonallisuutensa kehitystä saamalla tukea muilta nuorilta. (Linström & Autio 2003.)

Vertaisohjaajalla täytyy olla valmius oppia vertaistensa osaamisesta. Mitä enemmän he osaavat jakaa omia oivalluksiaan, epäonnistumisiaan ja onnistumisiaan, sitä paremmin he pystyvät kehittämään omaa osaamistaan ja auttamaan muita. Erityisesti yhdistävien kokemusten kautta nuoret voivat yhdessä pohtia ratkaisuja ongelmiin. Myönteinen asenne on merkittävä apu menestyksellisessä oppimisessa ja ongelmanratkaisussa ja tätä vertaisohjaamisessa tulisikin painottaa. Asioiden käsittelytapa,

jossa pidetään itsestäänselvyutenä ratkaista ongelmia eri tavoilla, mahdollistaa asioiden tarkastelun useasta eri näkökulmasta. Myös valmius tasa-arvoiseen vuoropuheeseen on varteenotettava piirre vertaisohjaajassa. (KAMK 2015.)

Vertaisohjaaminen on siis yhdessä tekemistä ja oppimista muilta nuorilta. Ohjaustilanteissa vertaisten kanssa koetaan yhteisyyttä, vaihdetaan innovaatioita, saadaan onnistumisen kokemuksia, rohkaistutaan ja tuodaan esille vaihtoehtoja. Vertaisen henkilökohtaisen kertomuksen kautta opittavan asian merkitys mahdollisesti ymmärretään helpommin. Vertaisohjaamisen kautta opitaan myös sosiaalisia suhteita, kumppanuutta sekä luottamusta eli sosiaalista pääomaa. (Nurmela 2002; Hellsten & Outinen & Holma, 2004.)

3.1 Vertaisohjaaminen nuorisotalolla

Kaarinassa vertaisohjaaminen toteutetaan nuorisotalolla aina talon nuorisotyöntekijän kanssa. Nuorisotyöntekijä toimii nuoren tukihenkilönä. Toiminta-ajatuksena on, että nuoret vertaisohjaajat halutessaan saavat mahdollisuuden vetää toimintaa nuorisotalolla. Vaikka vertaisohjaaja saakin itsenäisesti ohjata toimintaa nuorisotalolla, talon nuorisotyöntekijä kantaa viime kädessä vastuun. Tällainen toimintamalli antaa vertaisohjaajille erinomaisen mahdollisuuden harjoitella ja oppia sekä itsenäistä että ryhmässä työskentelyä ilman pelkoa mahdollisen epäonnistumisen seurauksista.

Vertaisohjaajatoiminnassa oleellista on oppiminen, joka tapahtuu itse tekemällä ja refleктоimalla omaa toimintaansa. Nuorisotalotyössä toimimisessa tavoitteena on saada nuoret toimimaan itse hyvinvointinsa ja oman elämänsä edistämiseksi. Nuorisotyöntekijä pystyy talolla opettamaan ja ohjaamaan vertaisohjaajaa oman tulevaisuutensa suunnittelussa sekä vastuun kantamisen tärkeydessä. Vertaisohjaajaa kannustetaan aktiivisesti jakamaan oppimaansa tietoa vertaisilleen eli talon muille nuorille. (Vantaan kaupunki 2015.)

Kun nuoret itse ottavat enemmän vastuuta aktiviteettien järjestämisestä nuorisotalolla, he myös todennäköisesti sitoutuvat sen toimintaan yhä enemmän. Sitoutuminen lisää käyntien säännöllisyyttä ja tämän seurauksena talon sääntöjä, tiloja ja välineitä kunnioitetaan enemmän. Nuoret ymmärtävät yhä enemmän ja paremmin ohjaajien työtä sekä tiedostavat helpommin talon eri toiminnot ja tavoitteet. Mitä suurempi osa

talon kävijöistä etenee kohti sitoutunutta toimijuutta, sitä enemmän talo alkaa muuttua nimenomaan nuorten taloksi. (Gretschel 2007, 197.)

Nuorisolain 8§:n mukaan nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. Nuorisotalolla toimiessaan vertaisohjaajilla on mahdollisuus saada äänensä kuuluviin talon toiminnan suhteen sekä itsensä että muiden talolla käyvien nuorten puolesta. He pääsevät jo suunnitteluvaiheessa vaikuttamaan mahdolliseen ohjattuun toimintaan. Toiminta talolla luodaan siis täysin nuorten toiveiden pohjalta alusta loppuun saakka, jolloin se on nuorten näköistä joka vaiheessa. Samalla nuorisotyöntekijän rooli toiminnan järjestämisessä pienenee ja muuttuu enemmänkin tukijaksi. Mitä enemmän nuorisotalolla tapahtuva toiminta on nuorten näköistä, sen paremmin he siellä viihtyvät. Nuorisotalot on tarkoitettu nimenomaan turvallisiksi ajanviettopaikoiksi, joten on tärkeää kehittää toimintaa nuorten tarpeita vastaaviksi.

Vertaisohjaaja asettuu suhteessa toiseen henkilöön tämän rinnalle, ei ylä- tai alapuolelle ja on siten tasavertainen suhteessa toiseen (Lindström & Autio 2003, 7). Vertaisuus ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kaikki olisivat tietojensa ja kokemustensa suhteen yhdenvertaisia, koska vuorovaikutuksen mahdollisuus ja oppiminen perustuvat juuri erilaisuuteen (Heikkinen, Jokinen, Markkanen & Tynjälä 2012, 59). Tämä mahdollistaa sen, että niin nuorisotalolla kuin muutenkin elämässä, vertaisohjaajat eivät aina ole niitä henkilöitä, jotka opettavat uusia tietoja ja taitoja, vaan myös he voivat olla muiden nuorten opettavina. Nuoret rohkaisevat toisiaan jakamalla omia kokemuksiaan toistensa kanssa.

Vertaisohjaaminen nuorisotalolla antaa nuorille mahdollisuuden saada tyydytystä sosiaalisille ja emotionaalisille tarpeilleen. Kun nuoret kaipaavat etäisyyttä vanhempiinsa, nuorisotalolla on hyvä viettää vapaa-aikaa. Nuoret pystyvät toistensa avulla rakentamaan minäkuvan ja käsityksen itsestään ja ominaisuuksistaan. (Salmivalli 2005, 33-34.) Aina nuorisotalolla ajan viettäminen ei kuitenkaan ole niin mukavaa kuin se voisi olla. Kaveruussuhteiden merkitys on aikuiseksi kasvamisessa suuri, joten hyväksyntä kaveriporukassa on tärkeää. Nuoren torjutuksi tuleminen juuri vertaissuhteissa ennustaa ongelmia koulumenestyksen kanssa sekä muita käyttäytymisongelmia myöhemmässä vaiheessa. (Salmivalli 2005, 57.) Koska vertaisohjaaja on muiden talolla käyvien nuorten kanssa vertainen, on koulutetun nuorisotyöntekijän

rooli merkittävä. Nuorisotyöntekijä pystyy puuttumaan ongelmatilanteisiin jo aikaisessa vaiheessa ja kykenee antamaan nuorille työkalut, joilla ongelmat selvitetään.

4 AVARTTI – NUORET SEN TEKEVÄT!

Vuonna 1956 Isossa-Britanniassa Edinburghin herttua Prinssi Philip ja saksalainen tohtori Kurt Hahn olivat huolissaan nuorten kehityksen puutteesta tietyillä asuinalueilla. He perustivat The Duke of Edinburgh's Award -ohjelman, joka pohjautuu Kurt Hahnin teoriaan, jossa kasvatustavoitteiden ja -sääntöjen lähtökohtana on todellinen usko ihmiseen, joka kasvaa ja oppii toiminnan tuomien elämysten kautta. Prinssi Philip näki, että tavoitteellinen harrasteohjelma ilman jäsenyysvaatimuksia voisi kiinnostaa nuoria, joten hän lupautui viemään ohjelmaa järjestöihin ja kouluihin oman arvovaltansa avulla. Nykyään ohjelmaan osallistuu vuosittain noin miljoona nuorta 130:stä maasta. (Intaward 2015; Avartti 2015c; IAYP 2015.)

Kauppilan, Ruotsalaisen & Varesmaan (2011, 4-5) mukaan Avartti - nuoret sen tekevät! –toiminta on suomalainen muunnos kansainvälisestä harrasteohjelmasta The International Award for Young People. Lause ”nuoret sen tekevät!” on haluttu lisätä Avartin perään painottamaan nuoren itsensä merkitystä ohjelmassa (Kauppila & Ruotsalainen 2008, 458-460).

4.1 Avartin tavoitteet

Avartin tavoitteena on auttaa nuorta oppimaan tuntemaan itsensä sekä löytää itseltään uusia kykyjä ja voimavaroja. Nuoren kasvun ja kehityksen tukeminen kuuluu myös Avartin toiminta-ajatukseen. Toimintaa suunniteltaessa otetaan huomioon jokaisen yksilön lähtötaso sekä tarpeet. (Kauppila, Ruotsalainen & Varesmaa 2011, 4.) Ohjelman aikana nuori asettaa itselleen realistiset tavoitteet, joita kohti hän alkaa pyrkiä. Toiminta ei ole kilpailullista, vaan tarkoituksena on sekä kehittää itseään että nauttia vapaaehtoistoiminnan tuomista iloista. (Kauppila & Ruotsalainen 2008, 460.)

4.2 Avartin peruseriaatteet

Kauppilan, Ruotsalaisen & Varesmaan (2011, 6-7) mukaan Avartin toiminta ja arvot on nidottu kymmeneen peruseriaatteeseen. Periaatteet on esitetty ja avattu alla olevassa taulukossa.

Periaate	Kuvaus
Avoim kaikille [available to all]	Avoim kaikille 14–25-vuotiaille.
Vapaaehtoisuus [voluntary]	Nuori osallistuu ohjelmaan vapaa-ajallaan.
Ei kilpailua [non-competitive]	Toiminnassa korostetaan henkilökohtaista kasvua eikä nuorten saavutuksia vertailla keskenään. He ”kilpailevat” vain itsensä kanssa, ymmärtämällä omat mahdollisuutensa ja pyrkimällä omiin tavoitteisiinsa.
Joustavuus [flexible]	Nuori valitsee itse harrastuksensa ja asettaa tavoitteensa. Ohjelman suorittaminen on mahdollista osallistujien psyykkisistä, fyysisistä tai sosiaalisista ominaisuuksista riippumatta.
Tasapainoisuus [balanced]	Ohjelma tukee nuoren psyykkisten, fyysisten ja sosiaalisten taitojen kehitystä. Tavoitteena on vahvistaa nuorta kokonaisvaltaisesti.
Porrasteisuus [progressive]	Ohjelman vaatimustaso kasvaa niin suunnittelussa kuin toteutuksessa porrasteisesti, pronssitason ollessa helpoin ja kultatason haastavin.
Myönteisyys [achievement-focused]	Nuori asettaa itselleen realistiset tavoitteet ja jos nuori ei niihin pääse, annetaan hänelle mahdollisuus harjoitella lisää.
Sitoutuminen [marathon, not a sprint]	Ohjelmaan osallistuminen vaatii nuorelta sitoutumista sekä pitkäjänteisyyttä.
Henkilökohtainen kasvu [personal development]	Ohjelman on tarkoitus vaikuttaa positiivisesti nuoren kokonaisvaltaiseen kehitykseen. Tavoitteena on, että nuori oppii prosessissa uusia tietoja ja taitoja sekä arvostusta muita ihmisiä kohtaa.
Iloa ja huvia [enjoyable]	Nuoren pitää nauttia kokemuksesta. Nuori löytää ohjelman aikana uusia harrastuksia sekä saa uusia ystäviä.

Kuvio 1. Avartin peruseriaatteet (Kauppila, Ruotsalainen & Varesmaa 2011, 6-7.)

Avartin tarkoitus ei ole lannistaa ketään, vaan se huomioi vain onnistumiset. Mikäli nuori ei pääse asettamiinsa tavoitteisiin ajallaan, on hänellä mahdollisuus harjoitella

lisää ja yrittää uudelleen. Avartissa myönteiset kokemukset ovat ne, jotka otetaan huomioon. (Kauppila & Ruotsalainen 2008, 460.) Toiminnot pitää suunnitella niin, että nuori kykenee suorittamaan ne itsenäisesti, jotta onnistumisen kokemuksia saadaan.

4.3 Avartti-ohjelman rakenne

Avartissa on kolme eri tasoa: Pronssi (Bronze), Hopea (Silver) ja Kulta (Gold). Näiden lisäksi jokainen taso sisältää neljä eri toimintoa: Palvelun (Service), Taidon (Skills), Liikunnan (Physical recreation) ja Seikkailun (Adventurous journey). Korkein eli kultataso sisältää vielä nuorten suunnitteleman ja toteuttaman Projektin (Residential project). Toiminnot ja niiden ohjaajien arvioinnit kirjataan *Saavutusten* kirjaan (Record book). Kirjaan merkitään kunkin toiminnon aloittamispäivämäärä sekä kuvaus suoritettavasta toiminnosta. (Avartti 2015a.)

Ohjaajan rooli on auttaa nuorta valitsemaan sopivat toiminnot ja yhdessä miettimään sopivat tavoitteet toimintojen suorittamiseksi. Kauppilan ja Ruotsalaisen (2008, 463) mukaan on tärkeää, että ohjaaja näkee vastuunsa erityisesti mahdollistajana ja tukijana. Kun luotuihin tavoitteisiin on päästy, ohjaaja allekirjoituksellaan antaa suoritusmerkinnän ja positiivisia kommentteja suoritettusta toiminnosta. Nuoren kaikissa toiminnoissa esiintyy tavoitteiden asettamista, suunnittelua, itse toimintaa sekä arviointia jälkikäteen. Näitä suorituksia nuori voi Kauppilan & Ruotsalaisen mukaan (2008, 463) hyödyntää hakeutuessaan koulutukseen tai työhön. Maailmalla Avartti on erittäin tunnettu ja arvostettu harrasteohjelma. Kun nuoren kaikki toimintojen arvioinnit on kirjattu Saavutusten kirjaan, myönnetään nuorelle tunnustuksena joko pronssinen, hopeainen tai kultainen merkki tunnustustenjakotilaisuudessa. Tunnustusten tarkoitus on osoittaa nuorille, että heidän uurastuksiaan arvostetaan.

4.4 Avartin tasot

Avartin tasojen kestot muuttuvat porrasteisesti ohjelmassa. Pronssitasolla yhden toiminnosta (palvelu, liikunta tai taito) on oltava kuusi kuukautta, muiden kolme. Hopeatasolla kaikki toiminnot ovat vähintään kuuden kuukauden mittaisia, kultatasolla 12

kuukautta. Seikkailu tehdään aina ryhmässä ja senkin kesto pitenee tasolta toiselle siirryttäessä. Pronssitasolla seikkailu kestää kaksi päivää ja yhden yön, hopeatasolla taas kolme päivää ja kaksi yötä ja viimeinen kultaseikkailu on neljä päivää ja kolme yötä. Kultatasolla suoritetaan myös yleishyödyllinen ja usein kansainvälinen projekti, jonka kesto on vähintään viisi päivää. (Kauppila, Ruotsalainen & Varesmaa 2011, 28-31.)

	PRONSSI	HOPEA	KULTA
ALOITTAMISIKÄ	14 v.	15 v.	16 v.
PALVELU	3 tai 6 kk*	6 kk	12 kk
TAITO	3 tai 6 kk*	6 kk	12 kk
LIIKUNTA	3 tai 6 kk*	6 kk	12 kk
PROJEKTI			5 pv ja 4 yötä
SEIKKAILU	2 pv ja 1 yö	3 pv ja 2 yötä	4pv ja 3 yötä
TUNNUSTUS	14,5 v.	15,5 v.	v.
* nuori valitsee yhden toiminnon 6 kk:n mittaiseksi			

Kuvio 2. Avartin tasojen kestot (Kauppila, Ruotsalainen & Varesmaa 2011, 31.)

4.5 Avartin toiminnot

Palvelutoiminnon tavoitteena on saada nuoret ymmärtämään, miten tärkeää on ottaa vastuuta toisista ihmisistä ja ympäristöstä. Kauppilan ja Ruotsalaisen (2008, 461) mukaan palvelutehtävissä nuoret kehittävät sosiaalista osaamistaan ja oppivat ihmis- suhde- ja johtamistaitoja. Nämä taidot ovat edellytys sille, että nuorille kehittyy mahdollisimman realistinen kuva ympärillä tapahtuvista asioista, yhteiskunnasta ja tulevasta elämästään. Vertaisryhmässä vietetty aika auttaa nuoria löytämään omat vahvuutensa ja ryhmän avulla nuoret voivat vahvuuksiaan kehittää. Vahvuuksiensa lisäksi nuoret kehittävät valmiutta, yhteisöllisyyttä ja kiinnostusta toimia yhteisön aktiivisena jäsenenä. Nuoret voivatkin siis suorittaa palvelutehtävää muiden nuorten parissa esimerkiksi ohjaamalla vertaisiaan nuorisotalolla tai auttamalla vammaisia nuoria. Palvelua on mahdollista suorittaa myös vapaaehtoistyön muodossa osallistumalla Punaisen Ristin toimintaan tai järjestämällä virkistystoimintaa omassa koulussaan sekä pitämällä huolta ympäristöstään siivoamalla. Tärkeintä kuitenkin on, että nuoret

oppivat kokemuksen kautta ja sitoutuvat pitkäkestoiseen toimintaan. (Kauppila, Ruotsalainen & Varesmaa 2011, 34; Kauppila & Ruotsalainen 2008, 461.)

Nuoret saavat valita palvelutehtävät omien kiinnostustensa mukaan. Tehtävän tulee kuitenkin olla tavoitteiden osalta heidän käytettävissä oleviin voimavaroihin sekä sen tulee olla ikään nähden realistinen ja turvallinen. Tehtävä ei saa olla liian helppo vaan sen tulee olla hieman ponnistelua vaativa. Näin nuoret pystyvät sitoutumaan tehtäväänsä koko ohjelmassa vaaditun ajan. Ennen kuin nuoret tekevät lopullisen valintansa, on heillä mahdollisuus kokeilla eri palvelutehtäviä. Suurimpaan osaan palvelutehtävistä tarvitaan jonkinlainen erityisosaaminen, mutta nuoret saavat tarvittavan ohjauksen ja perehdytyksen ennen palvelun aloittamista. Käytännön osaamisen lisäksi nuoret on hyvä tutustuttaa valitussa palvelutehtävässä toimiviin aikuisiin. Jos nuori päättää suorittaa palvelunsa hyväntekeväisyyden parissa, tekee nuori tuttavuutta esimerkiksi Punaisen Ristin työntekijöiden kanssa. (Kauppila, Ruotsalainen & Varesmaa 2011, 34.)

Tehtävistä saa kaikista eniten irti silloin, kun on joku päämäärä jota kohti kulkea. Nuoret asettavat itselleen realistiset tavoitteet ennen palvelutehtävänsä aloittamista. Kun tavoitteet on asetettu, nuoret tekevät etenemissuunnitelman, jonka avulla varmistetaan tavoitteisiin pääseminen. Kauppila, Ruotsalainen ja Varesmaa (2011, 36) toteavat, että nuoret saavat itsenäisesti päättää, miten kauan heiltä menee saavuttaa asetetut tavoitteet. Palvelutehtävien vaatimustaso kuitenkin kasvaa porrasteisesti ohjelman edetessä. Joskus nuorten kuitenkin täytyy tarkentaa ja arvioida uudelleen asettamiaan tavoitteitaan, jolloin palvelun ohjaaja on tukena.

Kun asetetut tavoitteet on saavutettu, nuoret tekevät tehtävän suorittamisesta itsearviointia. Nuoret käyvät ohjaajiansa kanssa arviointikeskustelun palvelun aikana tapahtuneesta oppimisprosessista. Kauppilan, Ruotsalaisen ja Varesmaan (2011, 36) mukaan arvioinnissa kiinnitetään huomiota palvelutehtävään sitoutumiseen, tehtävien säännölliseen hoitamiseen sekä omatoimisuuteen. Arviointiin vaikuttaa se, miten nuoret ovat ottaneet huomioon lähimmäisten tarpeet ja miten palvelun tavoitteet ovat toteutuneet. Jotta arviointi olisi tasavertainen, otetaan huomioon nuorten lähtötaso yksilökohtaisesti. Keskustelun jälkeen ohjaajien laatima kirjallinen palaute nuorten osallistumisesta kirjoitetaan Saavutusten kirjaan. Halutessaan nuorilla on mahdollisuus jatkaa samaa tehtävää seuraavalla tasolla.

Taitotoiminnossa nuoren tavoitteena on oppia uusia hyödyllisiä tietoja ja taitoja ja kehittää omaa osaamistaan. Kasvun kannalta on tärkeää, että nuori kehittää käytännön osaamisensa lisäksi myös sosiaalisia taitojaan. Taitotoiminto voi olla esimerkiksi ruoanlaittoa, kielten opiskelua, mitä tahansa instrumentin soittoa tai ilmaisutaidollista, kuten teatteria tai maalausta. Taidon ja liikunnan lajit voivat sekoittua helposti. Yleissääntönä onkin, että mikään liikunta ei voi olla taitoa, vaikkakin kaikki liikuntalajit vaativatkin nuorelta erilaisia taitoja. (Kauppila & Ruotsalainen 2008, 461.)

Liikuntatoiminnossa nuorta autetaan ymmärtämään hyvän yleiskunnon, terveiden elämäntapojen ja aktiivisen liikunnan merkitystä fyysiselle hyvinvoinnille. Hyvällä yleiskunnolla on positiivinen vaikutus myös nuoren mielialaan ja sitä myötä yleiseen jaksamiseen. Liikuntatoiminto voi olla yksilölajin lisäksi myös pari- tai joukkuelaji. Nuori voi valita liikunnakseen jonkin jo harrastamansa lajin tai kokeilla jotain aivan uutta. Suosituimpia liikuntalajeja ovat pyöräily, lenkkeily ja erilaiset joukkuepelit. (Kauppila & Varesmaa 2008, 462.)

Seikkailutoiminnossa nuori oppii omatoimisuutta ja vastuunottamista. Seikkailussa nuoret itse suunnittelevat ja toteuttavat retken maalla, merellä tai ilmassa. Se toteutetaan 3-7 hengen ryhmässä. Seikkailun teemana on, ettei kukaan ole vapaamatkustaja, vaan kaikki tuovat oman kortensa kehoon. Ohjaajan tehtävänä on varmistaa nuorten turvallisuus retkellä sekä valmentaa heitä tulevaa varten. Jokaiseen seikkailuun kuuluu jonkinlainen tehtävä, joka voi olla luonnon havainnointia tai historian tutkimusta. Liikkuminen seikkailussa on myös nuorten itsensä valittavissa. Retken voi tehdä esimerkiksi patikoiden, ratsastaen, pyöräillen, meloen tai purjehtien. (Kauppila & Ruotsalainen 2008, 462.)

5 KAARINAN KAUPUNKI

Kaarinan kaupunki sijaitsee Varsinais-Suomessa, Turun kupeessa. Se on merellinen yli 32 000 asukkaan keskisuuri kaupunki. Kaarina on saanut tunnustusta monelta eri taholta viime vuosina. Se on esimerkiksi valittu luovimmaksi kunnaksi ja halutuimmaksi asuinpaikaksi. (Kaarinan kaupunki 2015.) Kaarinassa myös palvelut ovat valtakunnallisella mittarilla mitattuna erittäin hyviä. Se on myös palkittu palveluiltaan Suomeen parhaaksi, mikä näkyy monialaisena yhteistyönä ja palveluiden laajana kirjona. Kaarinan kaupungin peruseriaatteina on olla asukaslähtöinen, avoin, rohkea sekä oikeudenmukainen. (Kaarinan kaupunki 2015.) Vaikka Kaarina ei asukasluvultaan lukeudukaan suurimpiin kaupunkeihin, on viidellä kaupunginosalla (Piikkiö, Kuisisto, Piispanristi, Littoinen ja keskusta-alue) oma nuorisotalonsa.

Kaarinassa nuorten vapaa-ajan hyvinvoinnista vastaa pääasiassa nuorisopalvelut. Nuorisopalvelujohtajan alaisuudessa toimii erityisnuorisotyöntekijä, kaksi etsivän nuorisotyöntekijää sekä viisi talonnuorisotyöntekijää. Lisäksi kaupungissa on kolmessa yläkoulussa koulunuorisotyöntekijät, jotka toimivat sivistyspalveluiden alaisuudessa.

5.1 Kaarinan nuorisopalvelut

Kaarinan nuorisopalveluiden tavoitteena on tukea nuorten kasvua sekä rohkaista että auttaa nuoria itsenäistymään. Nuorten sosiaalista vahvistamista ja aktiivista kansalaisuutta pyritään edistämään mahdollisimman monipuolisesti. Nuorisopalvelut pyrkii myös parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuoria halutaan kannustaa osallistumaan koulutukseen, työelämään, erilaisiin harrastuksiin sekä yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Riittävän tuen avulla nuorelle halutaan taata turvallinen kasvuympäristö kohti tasapainoista aikuisuutta ja ehkäistä syrjäytymistä. Kaarinan nuorisopalvelut korostavatkin toiminnassaan tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tavoitteena on toimia nuoren parasta ajatellen. (Kanerva 2015.)

Kaarinan kaupungin nuorisopalvelut haluaa tuottaa nuorille palveluja asiakaslähtöisesti, nuorten tarpeita kuunnellen. Nuorisopalvelut ovat mukana nuorten arjessa nuorisotaloilla, tapahtumissa, verkossa ja kouluissa. Kaarinan viisi nuorisotilaa varmistavat, että nuoret pääsevät turvallisesti tapaamaan toisiaan, pelaamaan tai esimerkiksi

kokkaamaan yhdessä. Nuorten on myös mahdollista osallistua erilaisille Kaarinan nuorisopalveluiden järjestämille leireille, kerhotoimintaan sekä esimerkiksi bändi-iltoihin. (Kanerva 2015.)

Kaarinan kaupungin nuorisopalveluiden tärkeimmät arvot

1. Nuoren kohtaaminen, vuorovaikutus ja luottamus
2. Kasvun tukeminen tasapainoiseen aikuisuuteen
3. Aikuisuus ja oma persoona
4. Tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus
5. Nuoren paras

(Kanerva 2015.)

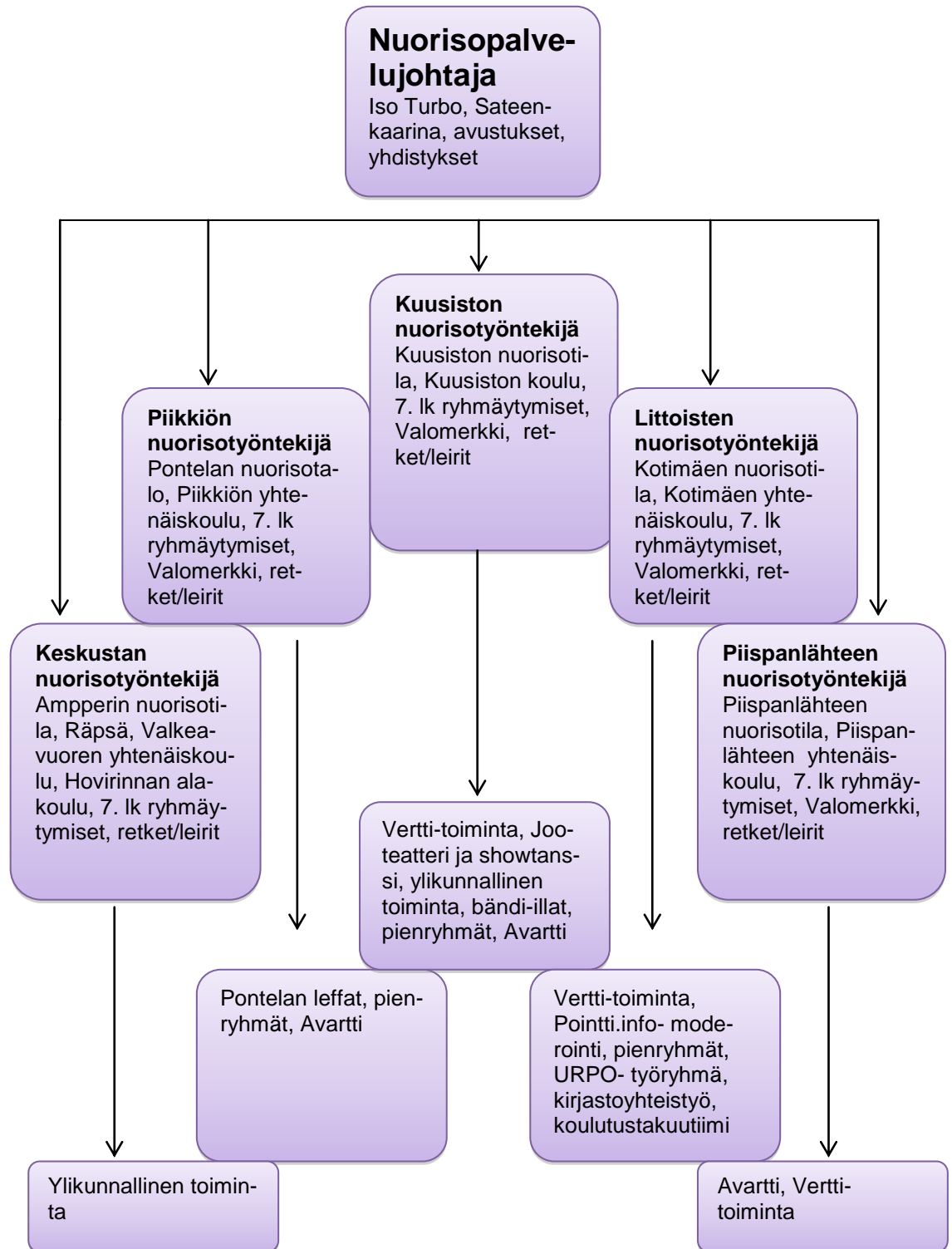
5.2 Tilatoiminta

Kaarinan kaupungin nuorisotilat tarjoavat monenlaista ohjattua toimintaa 9-18-vuotiaille nuorille ympäri Kaarinaa. Nuorisotilat ovat avoinna paikasta riippuen keskimäärin kolme kertaa viikossa. Arkisin tilat ovat pääsääntöisesti avoinna 13-21 ja perjantaisin ovet ovat avoinna jopa puoleen yöhön asti. Aukioloajat on jaettu ikäryhmittäin kahteen osaan; ensimmäiset tunnit ovat varattu alakoululaisille ja loppuaika vanhemmalle nuorisolle.

Jokaisella Kaarinan nuorisotilalla on oma nuorisotyöntekijä. Työntekijät suunnittelevat ja toteuttavat itsenäisesti oman nuorisotilansa toiminnan, mutta tarvittaessa talot tekevät yhteistyötä keskenään. Nuorisotyöntekijät voivat myös käyttää apunaan tunti-työntekijöitä. Lisäksi Piikkiön nuorisotilalla, jossa tutkija toimii nuorisotyöntekijänä, on käytetty apuohjaajana palvelua suorittavaa Avarttilaista.

5.3 Kaarinan nuorisopalveluiden rakenne

Kaaviossa on kuvattu Kaarinan nuorisopalveluiden rakenne ja työntekijöiden toimi- ja vastuualueet. Lisäksi kaupungissa tehdään kulttuurista nuorisotyötä, erityisnuorisotyötä sekä etsivänuorisotyötä.

Kuvio 3. Kaarinan nuorisopalveluiden rakenne. (Kanerva 2015.)

5.4 Avartin historia Kaarinassa

Kaarinassa Avartilla on jo pitkät perinteet. Ensimmäinen Avartti-ryhmä aloitti toimintansa vuonna 2001 Salvelanrinteen koulun (nykyisin Piikkiön yhtenäiskoulu) yhteydessä, silloisen rehtorin Jyrki Heikkilän ja musiikinopettaja Tuija Sinilahden vetämänä. Avarttia lähdettiin suorittamaan kokonaisuena luokkana ja ensimmäiset tunnustukset jaettiin Piikkiöön 4.10.2002 prinssi Edwardin toimesta valtioneuvoston juhlahuoneistossa Helsingissä. Luokan 16:sta oppilaasta 14 suoritti pronssi-tason ensimmäisenä koululuokkana Suomessa. (Heikkilä 2015.)

Avartti-ohjelmaa jatkettiin Salvelanrinteen koulussa vuoteen 2004 asti. Sen jälkeen vetovastuu Avartista siirtyi Piikkiön nuorisopalveluille ja sittemmin kuntaliitoksen myötä (2009) Kaarinaan, erityisnuorisotyöntekijä Jari Nuutiselle, Heikkilän jäädessä eläkkeelle: - ”Rehtorin virasta pystyin jäämään eläkkeelle, mutta Avartista en”, totesi Heikkilä vuonna 2015 valtioneuvoston juhlahuoneistossa järjestetyssä tilaisuudessa. Heikkilä toimii edelleen Avartissa vapaaehtoisena ohjaajana ja arvioitsijana. (Avartti 2015b.)

Ensimmäiset kultatunnustukset jaettiin vuonna 2008 Piikkiöön silloisen kulttuuriministeri Stefan Wallinin toimesta, jossa myös Heikkilä sai tunnustusta ohjaajuudestaan. Elokuussa 2010 tehtiin Suomen ensimmäinen seikkailupurjehdus s/y Isheleyllä, jossa Heikkilä toimi ohjaajana. (Heikkilä 2015.)

Heikkilän mukaan Avartin vahvuus on nousujohteinen, uusia haasteita antava portaikko. Avartin suorittaminen ei ole myöskään sidottu tiettyyn paikkaan tai aikaan. Ohjelman heikkoutena Heikkilä näkee, että se sitoo paljon työvoimaa ja kohdentuu yleensä pieneen joukkoon. Lisäksi Heikkilä toi haastattelussaan esille, että nuoret eivät aina osaa selittää itse, mitä Avartti edes on. (Heikkilä 2015.)

5.5 Avartin nykytilanne Kaarinassa

Kaarinan kaupungissa Avartista vastaa edelleen nuorisopalvelut. Kaupungissa on yhteensä neljä koulutettua Avartti-ohjaajaa. Toiminta on siirtynyt koululta nuorisotaloille, joka on luontevampi paikka vapaa-ajan harrastusten suunnitteluun ja toteutuk-

seen. Myös nuorisotalo tarjoaa parempia mahdollisuuksia eri Avartin osioiden, kuten opinnäytetyön aiheenakin olevan palvelu-osion, suorittamiselle.

Tällä hetkellä Piikkiö on kaupunginosista ainoa, jossa Avarttia suoritetaan. Haasteena on ollut uusien Avarttilaisten kiinnostusten herättäminen harrasteohjelmaa kohtaan. Piikkiössä joka vuosi uusille kahdeksaluokkalaisille pidetään esitys Avartista, jossa nuoria yritetään kannustaa mukaan ohjelmaan. Vuosittain Kaarinassa Avartin aloittaa kolmesta viiteen nuorta, joista osa pysyy ohjelmassa aina pronssiseen tunnustukseen asti.

6 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TOTEUTUS

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millaisia kokemuksia Avartti-ohjaajat ovat saaneet palveluosion ohjaamisesta tai sen havainnoinnista nuorisotalolla. Tarkastelu rajattiin koskemaan palvelun suorittamista juuri nuorisotalolla, vaikka osa vastaajista ei tähän suoranaisesti vastannutkaan. Tulosten tarkastelussa tutkimustuloksia peilataan työn teoreettisessa viitekehyksessä esitettyihin asioihin. Saatuja tuloksia ei ollut mahdollista verrata aikaisempiin tutkimustuloksiin, sillä niitä ei ollut saatavilla.

Kysely koostui taustatietokysymyksiä lukuun ottamatta avoimista kysymyksistä, joiden tuloksia tarkastellaan sisällönanalyysin pohjalta. Se on ainut tutkimusmenetelmä tässä tapauksessa, jonka avulla voidaan tehdä toistettavia ja päteviä päätelmiä tutkimusaineiston suhteesta sen asia- ja sisältöyhteyteen.

6.1 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyö on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus, jossa aineistonkeruumenetelmänä on käytetty kyselyä. Laadullisessa tutkimuksessa aineistonkeruumenetelmä valitaan sen perusteella, miten ajatellaan saatavan parhaiten tutkimuskysymykseen vastauksia. Yleisimmin laadullisessa tutkimuksessa on käytössä neljä erilaista aineistonkeruumenetelmää: kysely, havainnointi, haastattelu ja kirjalliset dokumentit. Menetelmiä on mahdollista käyttää joko yksinään, yhdessä tai rinnakkain, riippuen tutkimusongelmasta ja tutkimusresurssien tarpeista. (Sarajärvi & Tuomi 2002, 73.) Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2004, 152-153, 155) mukaan kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen ja se, että kohdetta pyritään tutkimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tutkimusta tehtäessä on muistettava, että todellisuutta ei voi jakaa omavaltaisesti osiin, sillä tapahtumat vaikuttavat ja muokkaavat toinen toistaan. Laadullinen tutkimus on siis joukko mitä moninaisimpia tutkimuksia eikä vain ainoastaan yhdenlainen projekti. Toisaalta kuitenkin kaikki tarinat siitä, miten tutkimus sujuu ja mitä eri vaiheissa tehdään, ovat todellisia tapauksia ja edustavat sellaisenaan laadullista tutkimusta.

Se, minkälaista, mistä tai keneltä tietoa etsitään, määrää yleensä sen, mitä menetelmää käytetään. Menetelmän käsite on kuitenkin moniselitteinen. Yleisesti kuvaillaan,

että menetelmä on sääntöjen ohjaama menettelytapa, jonka avulla pyritään ratkaisemaan käytännön ongelma tai tieteessä tavoitellaan ja etsitään tietoa. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2004, 172-173.) Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2004, 174) toteavat, että kun tutkija haluaa päästä selville, mitä ihmiset ajattelevat, kokevat, tuntevat tai uskovat, kannattaa käyttää aineistonkeruumenetelmänä kyselylomaketta.

Kysely on usein kirjallinen ja sen kohdehenkilöt muodostavat näytteen tai otoksen tietystä perusjoukosta. Usein kyselyn aineistoa kerätään standardoidusti eli niin, että kaikilta vastaajilta kysytään kysymys täsmälleen samalla tavalla. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2004, 182.) Kyselyn avulla tutkimukseen voidaan saada paljon henkilöitä ja pystytään kysymään monia asioita samalla kertaa. Kysely säästää tutkijan aikaa, sillä kyselylomake voidaan lähettää suurellekin ihmisjoukolle. Kyselyn aineisto on kuitenkin usein ongelmallinen tulkita. Tutkijan ei ole mahdollista varmistua siitä, ovatko kohdehenkilöt suhtautuneet kyselyyn vakavasti. Aina on se mahdollisuus, että joku vastaajista on ollut epärehellinen. Kyselyyn vastaamisessa saattaa tulla myös väärinymmärryksiä ja niitä on vaikea kontrolloida. Tästä syystä on erittäin tärkeää, että tutkija miettii kysymykset ja valmistelee kyselylomakkeen huolellisesti. Lomakkeen pilotointi mahdollistaa kysymysten parantelun ennen varsinaisille kohdehenkilöille lähettämistä. Tutkijan on myös hankala vaikuttaa siihen, kuinka moni kohdehenkilöistä vastaa, jolloin tutkimuksen luotettavuus kärsii. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2004, 184.)

6.2 Kyselyn toteuttaminen

Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä. Webropol on helppokäyttöinen ja kotimainen kysely- ja raportointityökalu verkossa. Päädyin Webropol-kyselyyn, koska halusin saada tietoa eripuolilla maata työskentelevien Avartti-ohjaajien kokemuksista ja ajatuksista palveluosion suorittamisesta nuorisotalolla. Verkossa tehtävän kyselyn etuna on nopeus ja aineiston vaivaton saanti. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2004, 185.)

Kyselyn kysymykset laadittiin muokatun nelikenttä- eli SWOT-analyysin pohjalta. SWOT muodostuu englanninkielien sanoista Strength (vahvuus), Weakness (heikkous), Opportunity (mahdollisuus), Threat (uhka). (Opetushallitus 2015.)

Kysely koottiin viidestä avoimesta kysymyksestä ja yhdestä kyllä/ei monivalintakysymyksestä. Avoimia kysymyksiä on suosittu laadullisessa tutkimuksessa jo 20 viime vuoden ajan. Tutkijat, jotka käyttävät avoimia kysymyksiä, perustelevat valintansa sillä, että avoimet kysymykset sallivat vastaajan ilmaista itseään omin sanoin. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2004, 190.) Avoimet kysymykset eivät ehdota valmiita vastauksia vaan osoittaa, mikä on keskeistä tai tärkeää vastaajien ajattelussa ja kokemuksissa. Tämä oli erittäin tärkeä seikka opinnäytetyön kannalta, sillä tarkoituksena oli tuoda esiin kohdehenkilöiden vastauksista sekä jo olemassa olevasta tietoperustasta väittämiä hyvästä vertaisohjaamisesta.

Kyselyssä tiedusteltiin Avartin palveluosion suorittamisen heikkouksia, vahvuuksia ja mahdollisuuksia nuorisotalolla. Vastausten pohjalta tarkoituksena oli tehdä päätelmiä, miten vahvuuksia voidaan käyttää hyväksi, miten heikkoudet muutetaan vahvuudeksi ja miten tulevaisuuden mahdollisuuksia hyödynnetään Avartin palveluosion suorittamisessa nuorisotalolla. Kyselylomakkeen ulkoasusta tehtiin Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2004, 193) ohjeiden mukaan helposti täytettävän näköinen sekä moitteeton ja avovastauksille jätettiin riittävästi tilaa.

Kun kyselylomake oli valmis, se esitettiin eli pilotoitiin yhdellä kasvatusalan ammattilaisella. Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2004, 193) mukaan lomakkeen kokeilu on välttämätöntä. Kyselyn pilotointi mahdollistaa tarvittaessa kysymysten uudelleenmuotoilun ja -sijoittelun varsinaista tutkimusta varten. Pilotoinnin tuloksena ei tutkimuskysymyksiä tarvinnut muuttaa.

6.3 Tutkimusjoukko

Tutkimusjoukon muodostivat 46 Avarti-ohjaajaa ympäri Suomen. Linkki Webropol-kyselyyn lähetettiin sähköpostilla. Sähköpostin saatekirjelmässä mainittiin, että kysely vie vain muutaman minuutin sekä korostettiin vastausten saamisen tärkeydestä tutkijalle ja työn merkityksestä ammattialalle. Saatteessa kerrottiin myös tekijän yhteystiedot ja kiitettiin kohdejoukkoa heidän ajastaan ja vaivannäöstään. Muistutus kyselyyn vastaamisesta lähetettiin kertaalleen kohdejoukolle. Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2004, 185) mukaan tutkija joutuu usein muistuttamaan vastaamatta jättäneitä yleensä kaksi kertaa.

6.4 Tulosten luotettavuus

Tutkimuksen kokonaisluotettavuuteen vaikuttavat käsitteet ovat validiteetti ja reliabiliteetti. Validiteetti mittauksessa viittaa arvioon siitä, miten mittari tai tutkimusmenetelmä kykenee mittaamaan juuri sitä, mitä on tarkoituskin mitata. Reliabiliteetilla tarkoitetaan mittarin kykyä antaa tuloksia, jotka eivät ole sattumanvaraisia eli se kuvaa sitä, kuinka tarkasti mittari mittaa tutkittavaa asiaa. Mittarin validiteettia ja reliabiliteettia voidaan arvioida ja parantaa muun muassa pilotoinnilla ja tarkoituksenmukaisella tutkimusjoukolla. (Paunonen & Vehviläinen-Julkunen 1998, 206-210.)

Tulosten luotettavuuden arvioinnissa on tärkeää kiinnittää huomiota tutkimusasetelman pysyvyyteen tutkimuksen aikana sekä tulosten yleistettävyyteen. Tutkimusasetelman tulisi olla pysyvä ja mahdolliset muutokset eivät saisi vaikuttaa tuloksiin. Tulosten yleistettävyyttä arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota otantatapaan ja otannan onnistumiseen. Otannassa arvioidaan, kuinka hyvin se edustaa perusjoukkoa. Suuri kato heikentää yleistettävyyttä. Tulosten esittämisessä pyritään selkeyteen. (Krause & Kiikkala 1997, 129-133; Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004, 217-218; Paunonen & Vehviläinen-Julkunen 1998, 210-211.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuuden arviointi kohdentuu koko tutkimusprosessiin: tutkimusaineiston keräämiseen, aineiston analysointiin ja tutkimuksen raportointiin. Se ei noudata tarkkoja sääntöjä, koska jokainen tutkimus on ainutkertainen ja tilannesidonnainen. Jokaisen tutkimuksen luotettavuuden tarkastelukin tulee näin ollen tehdä tutkimus-, tilanne-, aineisto-, ja tutkijakohtaisesti erikseen kriittisesti harkiten. (Krause & Kiikkala 1997, 130; Nieminen 1997, 215-220.)

Tässä tutkimuksessa mittarin luotettavuuteen kiinnitettiin huomiota siten, että mittarina käytetty kyselylomake pilotoitiin ennen lähettämistä yhdellä tutkimusjoukkoon kuuluvalla henkilöllä. Tutkimuksen kohdehenkilöt valittiin tarkoituksenmukaisesti, jolloin satunnaisotoksen menetelmää ei käytetty. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004, 155.) Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2004, 184) mukaan kyselyn haittana on se, että ei tiedetä, miten vastaajat ovat perehtyneet tutkittavaan asiaan. Tässä tutkimuksessa edellä mainittu väite on käännetty eduksi, sillä vastaajilta löytyy asiantuntevasta tutkittavaan aiheeseen. Kaikki kohdehenkilöt ovat käyneet Avartti-ohjaajakoulutuksen ja käyttäneet Avarttia työssään. Tämä lisää tutkimuksen luotettavuutta ja varmuutta kohdehenkilöiden vastausten huolellisuudesta ja rehellisyydestä.

(Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004, 184.) Täten voidaan olettaa, että kaikki vastaajat olivat samalla viivalla toistensa kanssa ja sisällönanalyysiä hyväksi käyttäen voidaan vastauksista tehdä yleistyksiä ja päätelmiä.

Webropol-kyselyn menetelmällisenä heikkoutena pidetään suurta vastaamattomien määrää. Kyselyyn oli helppo jättää vastaamatta eikä tutkija saa välttämättä selville, ketkä ovat jo kyselyyn vastanneet ja ketkä eivät. Alhainen vastausprosentti (26%) johtunee kyselyn lähettämisaikakohdasta, joka osui kesälomakauden alkuun. Alhainen vastausprosentti söi tutkimuksen luotettavuutta, joten tutkimus on suuntaantava eikä näin ollen pätevä.

Tutkimus on kuitenkin helposti toistettavissa, sillä aineistonkeruussa käytetyssä kyselyssä kysymykset olivat samat kaikille. Jo ennestään pienen vastausprosentin tuottamaa tutkimuksen luotettavuutta heikentää vastaajien tämänhetkiset erilaiset työnkuvat. Osa vastaajista ei ollut ohjannut palvelua nuorisotalolla lainkaan, jolloin toivottu otanta pieneni entisestään. Vastaajat ovat myös saattaneet käsittää kysymyksen toisin kuin tutkija oli ajatellut, mikä heikentää luotettavuutta. Avointen kysymysten paljous (4/6) toisaalta lisäsi validiteettia, koska niissä vastaajaa ei oltu sidottu tietynlaiseen vastaukseen, joka helpotti yleistämistä.

6.5 Sisällönanalyysi

Laadullista aineistoa voidaan tarkastella monin tavoin. Selittämiseen pyrkivässä lähestymistavassa käytetään usein tilastollista analyysiä ja päätelmien tekoa, kun taas ymmärtämiseen pyrkivässä lähestymistavassa käytetään tavallisesti laadullista analyysiä ja päätelmien tekoa. Sisällönanalyysissä aineistoa analysoidaan tiivistäen. Aineistosta etsitään ja eritellään yhtäläisyyksiä ja eroja, jotta pystytään tuottamaan uusia näkemyksiä ja uutta tietoa sekä tuomaan esiin piileviä tosiasioita. Sisällönanalyysi on tekstianalyysiä, jossa tutkittavat tekstit voivat olla esimerkiksi keskusteluja, puheita, kirjoja tai haastatteluita. Sisällönanalyysin avulla voidaan tehdä päteviä ja toistettavia päätelmiä tutkimusaineiston suhteesta sen sisältö- ja asiayhteyteen. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 105.)

Sisällön erittelystä puhutaan joskus sisällönanalyysin ohella. Sisällön erittelyllä tarkoitetaan määrällistä dokumenttien analyysiä, jossa kuvataan dokumentin tai tekstin

sisältöä. Sisällönanalyysillä sen sijaan tarkoitetaan tekstin sisällön sanallista kuvailua eikä niinkään toistojen määrää. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 107-108.)

Tuomen ja Sarajärven mukaan (2002, 109-116) samaa aineistoa analysoitaessa voidaan siis käyttää sekä laadullista sisällönanalyysiä että sisällön määrällistä erittelyä. Sisällönanalyysia voidaan jatkaa tuottamalla esimerkiksi sanallisesti kuvatusta aineistosta määrällisiä tuloksia. Laadullisessa sisällönanalyysissä tutkimusaineisto pilkotaan ensin pieniin osiin, käsitteellistetään ja viimeiseksi järjestetään uudestaan uudeksi kokonaisuudeksi.

7 TUTKIMUSTULOKSET JA POHDINTA

Webropol-kysely lähetettiin 46:lle Avartti-ohjaajalle, joista kyselyyn vastasi 12. Näin ollen kyselyn vastausprosentiksi muodostui 26 %.

TUTKIMUSKYSYMYS	KYSYMYS, NRO
Taustatiedot	1-2
Mitä hyötyä palvelun suorittamisesta nuorisotalolla on?	3
Mitä haittaa palvelun suorittamisesta nuorisotalolla on?	4
Miten kehittäisit Avartin palvelutoimintoa nuorisotalolla?	5
Kerro kaksi väittämää hyvästä vertaisohjaamisesta.	6

Kuvio 4. Taulukko taustatieto- ja tutkimuskysymysten jaottelusta

Avoimien kysymysten vastausten sisältö kuvataan pelkistettyjen ilmaisujen avulla. Vastauksista esitetään osin myös suoria lainauksia kursivoituna, jolloin ne erottuvat selkeästi muusta tekstistä. Suorien lainauksien tarkoituksena on lisätä tutkimustulosten luettavuutta ja osoittaa se lukijalle.

7.1 Vastaajien taustatiedot

Vastaajien taustatietoja selvitettiin kysymyksillä yksi ja kaksi. Vastauksia saatiin ympäri Suomen Lappia lukuun ottamatta. Suurin osa kohdehenkilöistä vastasi, että Avartin palveluosiota on käytetty nuorisotalolla, jossa he työskentelevät.

Taustatietojen mukaan suurimman osan vastanneiden kaupungeissa oli suoritettu Avartin palveluosiota juuri nuorisotalolla. Vastaajat olivat levittäytyneet hyvin ympäri Suomen, joten maantieteellisesti otos oli hyvä. Vastauksia saatiin muun muassa Kaarinasta, Seinäjoelta, Jyväskylästä, Suomussalmelta, Imatralta, Lappeenrannasta sekä Helsingistä.

7.2 Hyödyt palvelun suorittamisesta nuorisotalolla

Kyselylomakkeen kolmannessa kohdassa vastaajia pyydettiin kertomaan havaitse-
miaan hyötyjä palvelun suorittamisesta nuorisotalolla.

Vastausten perusteella palvelun suorittaminen nuorisotalolla hyödyttää sekä nuoria
että nuorisotyöntekijöitä. Nuorten koettiin olevan hyvä ja tarvittu lisä nuorisotalotyös-
sä. Nuoret pääsevät osallistumaan toiminnan suunnitteluun sekä harjoittelemaan
valintojen ja päätöksien tekemistä nuorisotyöntekijöiden tuella (vrt. Gretschel 2002).
Nuorilla on mahdollisuus toteuttaa suunnittelemaansa toimintaa ja näin ollen saada
konkreettista kokemusta ohjaamisesta sekä ohjaajantyöstä. Ohjaustilanteessa ohjaa-
jan on helppo antaa nuorelle välitöntä palautetta ja puuttua toiminnassa havaitse-
miinsa epäkohtiin, jolloin nuori pystyy rakentavan palautteen ansiosta kehittämään
osaamistaan. Välitön palautteen anto myös motivoi ja edistää nuoren itseohjautu-
vuutta. Itseohjautuva oppija kykenee tarkastelemaan omaa oppimistaan kriittisesti,
jolloin oppiminen nopeutuu. (Ok-opintokeskus 2015.)

*”Nuoret saavat ohjauskokemusta, ohjaajan on mahdollisuus antaa välitöntä palautet-
ta nuorelle”*

”Nuorisotyöntekijällä on mahdollisuus antaa ohjausta ja palautetta nuorelle”

”Edistää merkittävästi itseohjautuvuutta”

Nuorisotyöntekijät puolestaan saavat palvelua suorittavasta nuoresta lisäresurssin
nuorisotalon pyörittämiseen. Pienemmissä kaupungeissa nuorisotyöntekijät työsken-
televät talolla yksin, joten nuoren tuoma apu tulee usein tarpeeseen. Monista vasta-
uksista käykin ilmi, että Avartin palvelua suorittava nuori voi lisätä nuorisotalon au-
kioloaikoja tai pidentää niitä.

”Toimii apu-ohjaajana”

”Nuori voi toimia apuohjaajana esim. pienten vuorolla”

*”Jos on työpulaa eikä sijaista saa ottaa, palvelun suorittaminen nuorisotalolla saattaa
ehkäistä talon sulkemisen ohjaajapulan vuoksi”*

Lisäksi nuoret voivat tehdä töitä, joita nuorisotyöntekijä ei ole ehtinyt hoitaa. Tästä
hyvä esimerkki on välipalan tekeminen alakoululaisten vuorolla; nuorisotyöntekijä voi

samaan aikaan keskittyä talolla käyvien nuorten kanssa erilaisiin toimintoihin ja heidän valvomiseen.

”Nuoret ovat tehneet sellaisia asioita, joita työntekijät eivät ole ehtineet tehdä. Isoksi avuksi siis ovat olleet”

”...parhaassa tapauksessa nuorisotyöntekijä saa lisäresurssia ohjaamiseen”

Kyselyn vastauksissa tuodaan useasti esille se, että palvelun suorittaminen tukee nuoren kasvua ja kehitystä monella tapaa.

”...auttaa kasvamisessa vastuun kantamiseen”

”Itsetunto/itseluottamus/itsevarmuus kasvaa”

”Parantaa nuoren sosiaalisia taitoja”

”Tulee uusia kaveruus-/ystävyyssuhteita”

Ohjaustehtävissä nuori oppii kantamaan vastuuta turvallisessa oppimisympäristössä. Vastuu tuo mukanaan sitoutuneisuutta, mikä edistää talon toimivuutta (vrt. Gretschel 2007). Kyseinen seikka käy ilmi myös kyselyn vastauksista. Kun nuori saa paljon myönteisiä kokemuksia nuorisotyöntekijän avustuksella, itseluottamus ja -varmuus kasvavat. Itsetunnon parantuminen näkyy ulospäin parempina sosiaalisina taitoina ja uusina ystävyssuhteina (vrt. Salmivalli 2005). Sosiaalisten taitojen kehittyessä nuoren on tulevaisuudessa helpompi päästä kiinni työelämään ja ylipäättään yhteiskuntaan. Palvelun suorittaminen nuorisotalolla auttaa ymmärtämään työelämän pelisääntöjä ja toimimaan niiden mukaan.

”Auttaa ymmärtämään työelämän pelisääntöjä ja saattaa edistää nuoren työnsaantia”

Eräs vastaajista mainitsi myös, että Avartin suorittanut nuori voisi saada tunnustusta osaamisestaan ja aktiivisuudestaan todistuksen muodossa, jolloin työelämään haettaessa olisi mahdollista saada arvokkaita lisäpisteitä. (vrt. Kauppila & Ruotsalainen 2008; Vantaan kaupunki 2015.)

”Avartin suorittanut nuori voisi olla vertaisohjaaja ja hän hyötyisi siitä todistuksen muodossa (arvokkaita lisäpisteitä ja näyttöä aktiivisuudesta)”

7.3 Haitat palvelun suorittamisesta nuorisotalolla

Kyselylomakkeen neljännessä kohdassa vastaajia pyydettiin kertomaan mahdolliset haitat palvelun suorittamisesta nuorisotalolla.

Vaikka vastaajat olivat sitä mieltä, että palvelun suorittaminen nuorisotalolla on hyödyksi nuorelle itselleen sekä nuorisotalon toiminnalle, koettiin sen olevan myös haastavaa ja tuovan ohjaajalle lisätyötä normaalin talotoiminnan lisäksi.

”Palveluosion aloittaminen vaatii henkilökunnalta paljon työtä ja aikaa. Mikään ei vaan ’tulla tupsahda’ ”

”Vaatii resursseja nuoria ohjaamaan”

Ohjattava nuori vaatii työntekijältä paljon työtä ja aikaa. Palveluosion aloitus täytyy suunnitella, nuorta tulee ohjata ja hänelle täytyy antaa jatkuvasti rakentavaa palautetta. Tämä kaikki on tietysti pois muiden talolla käyvien nuorten ohjaamiseen tarkoitusta ajasta. Haitta korostuu, jos nuori ei ole itseohjautuva ja oma-aloitteinen. Tällöin palvelua suorittava nuori tarvitsee tavallista enemmän nuorisotyöntekijän tukea, huomiota ja motivointia.

”Mikäli nuoret eivät ole itseohjautuvia ja oma-aloitteisia, niin nuorten palvelun ohjaaminen voi syödä nuorisotyöntekijän resursseja muulta ohjaustyöltä”

”Ei niinkään haitta, mutta tarvitsevat aikuisen tukea”

”Vaatii toisinaan nuorten muistuttelua ja ohjausta, motivointia”

Vastausten perusteella nuorisotalon ajatellaan olevan luonteva paikka palvelun suorittamiselle, kun kyseessä on nuori, joka on jo aiemmin ollut talolla viettämässä aikaa.

”Jos nuori käy siellä itsekin -> tuttu paikka”

”Talonuorelle nuorisotalo on luonteva paikka palvelun suorittamiselle”

Paikat, talon toimintatavat ja säännöt sekä talolla käyvät nuoret ovat entuudestaan tuttuja. Vastaajat kuitenkin myös mainitsivat palvelua suorittavan nuoren ja talolla käyvien nuorten samanikäisyyden olevan haaste.

”Ohjattavien mahdollinen samanikäisyys”

”Ohjaajan ikä saattaa olla ongelmallinen nuorten ohjaamisessa, jos ikäeroa ei ole riittävästi”

Tässä opinnäytetyössä on kuitenkin jo aiemmin osoitettu, että nuorten vertaisuus on oppimisen kannalta positiivista (vrt. Linström & Autio 2003). Nuorten on helpompaa ymmärtää opittavan asian merkitys vertaisen henkilökohtaisen kertomuksen kautta (vrt. Nurmela 2002; Hellsten & Outinen & Holma 2004). Tämä toki edellyttää, että palvelua suorittava nuori on joko luontaisesti tai opitusti johtaja, jota on helppo kunnioittaa ja jonka hyviä käyttäytymismalleja kannattaa omaksua (vrt. Linström & Autio 2003). Koska palvelua suorittava nuori pääsee suunnittelemaan nuorisotalon ohjelmaa, ohjelma on varmasti juuri nuorten mieleen ja heidän näköistään (vrt. 3.1 Vertaisohjaaminen nuorisotalolla; Nuorisolaki)

Koska nuorisotalolla Avartin palveluosiota suorittavalla nuorella ei ole selkeää työnkuvaa, nuorelle voi olla haasteellista hahmottaa, mikä on talotyössä työn ja vapaa-ajan ero.

”Nuorelle voi olla haasteellista hahmottaa, että palvelu ei ole vain talolla hengailua vaan aktiivista vastuun ottamista”

Nuori ei voi vain ”hengailua” muiden nuorten kanssa vaan hänen täytyy jatkuvasti pitää mielessä aktiivinen vastuunotto ja esimerkkinä oleminen. Epäselvän työnkuvan takia vastaajien mielestä palvelua suorittava nuori pääsee aika helpolla eikä hän saa oikeaa mielikuvaa nuoriso-ohjaajan työstä.

”Nuorilla ei ole selkeää työnkuvaa -> menee vain hengailuksi ja oma tehtävä jää epäselväksi = pääsee aika helpolla. Nuorille jää väärä mielikuva nuoriso-ohjaajan työstä”

Tällaisissa tilanteissa nuorisotyöntekijän täytyy olla valveutunut ja reagointikyvyn tulee olla herkkä, sillä mitä aiemmin nuoren käytöstä korjataan, sitä epätodennäköisemmin tavasta tulee opittu. Nuorisotyöntekijän täytyy käyttäytyä esimerkillisesti, jotta palvelua suorittava nuori ei saisi nuorisotalotyöstä väärää kuvaa ja jotta nuorella olisi jonkinlainen roolimalli, johon reflektoida omaa käytöstään.

7.4 Avartin palvelutoiminnon kehittäminen nuorisotalolla

Kyselylomakkeen viidennessä kohdassa vastaajia pyydettiin kertomaan kehittämis-ehdotuksia palvelutoiminnon suorittamiseen nuorisotalolla.

Suurin osa vastaajista mainitsi, että nuorilta puuttuu selkeä työnkuva palvelua suorittaessa. Tästä syystä vastaajat toivovat ohjeistusta nuorille, mitä palvelun nuorisotalolla tulisi sisältää, jotta se eroaisi normaalista nuorisotalokäyttäytymisestä.

”Nuokkarille voisi tehdä esim. Avartilaisen ohje-/muistilistan palvelun suorittamisen tueksi”

”Palvelua varten voisi olla nuorille perehdytyskansio tai palvelun ABC, jossa on kuvattu mitä palvelu nuorisotalolla pitää sisällään”

Selkeä opas tai perehdytyskansio helpottaisi kouluttamista ja selkeyttäisi nuorten työnkuvaa. Selkeiden ohjeiden myötä nuori saisi itsevarmuutta tekemiseen ja voisi tarvittaessa itsenäisesti tarkistaa oikean työskentelytavan, jolloin nuorisotyöntekijä saisi keskittyä myös muihin tehtäviin.

Erään vastaajan mielestä nuorille pitäisi luoda omia selkeitä vastuutehtäviä sekä selkeitä tavoitteita ja seurata niiden toteutumista.

”Nuorille omia selkeitä vastuutehtäviä sekä selkeät tavoitteet ja niiden toteutumisen seuraaminen”

En niinkään näkisi kommenttia kehitysehdotuksena vaan ennemminkin vastaajan tietämättömyytenä, sillä juuri näinhän Avartin palveluosiota suorittava nuori tekee ennen tehtävänsä aloittamista. Hän asettaa itselleen tavoitteet, tekee etenemissuunnitelman ja tavoitteet saavutettuaan arvioi suorituksensa (vrt. Kauppila, Ruotsalainen & Varesmaa 2011). Nuorisotyöntekijä on tukena ja auttaa tarvittaessa. Tietenkin palvelua suorittava nuori ja nuorisotalolla toimiva työntekijä voivat yhdessä laatia nuorisotalokohtaiset tavoitteet, jotka nuoren tulee saavuttaa Avartin palveluosion aikana. Jos kyse on tosiaan vastaajan tietämättömyydestä, niin silloin tutkimuksen luotettavuus kärsii, sillä voidaan olettaa, että kaikki vastaajat eivät ole niin perehtyneitä ja koulutettuja, kuin aluksi on ajateltu.

Yhtenä kehitysehdotuksena kyselyssä mainittiin erilaiset toimintamallit.

”Erilaisia toimintamalleja”

Vastauksen analysointi tuotti hieman vaikeuksia ja sen perimmäinen tarkoitus jäi epäselväksi. Vastauksen monien tulkintamahdollisuuksien vuoksi tutkimuksen luotettavuus kärsii jälleen. Vastaajan kuitenkin oletetaan tarkoittavan sitä, että olisi hyvä, jos nuoret voisivat suorittaa Avartin palveluosion monipuolisemmin. Tällä hetkellä suoritusmahdollisuudet ovat suhteellisen rajoitetut (vrt. Kauppila, Ruotsalainen & Varesmaa 2011). Monipuolisempi suoritustarjonta mahdollisesti lisäisi nuoreten mielenkiintoa Avarttia kohtaan.

Lisäksi vastaajat antoivat kehittämissuhteita yleisesti Avarttia varten. Vastausten perusteella voidaan päätellä, että Avartti kaipaisi lisää näkyvyyttä. Mainontaa kehoitettiin lisäämään, ja muutamassa kommentissa tuotiin esiin, että markkinoinnin pitäisi olla nimenomaan myönteistä ja erityisesti nuoriin kohdistuvaa.

”Avarttia tulisi tuoda enemmän nuorten ja yleisesti ihmisten tietoisuuteen -> mainonnan lisääminen”

”Myönteistä, näkyvää Avartin markkinointia nuorille”

Markkinoinnin ja mainonnan myötä nuorten mielenkiinto saataisiin herätettyä ja Avartti-toimintaa lisättyä, jolloin myös toiminnasta saadut hyödyt sekä nuorille että yhteiskunnalle lisääntyvät (vrt. 7.2 Hyödyt palvelun suorittamisesta nuorisotalolla). Mainontaa kehoitettiin lisäämään myös muun muassa paikallisille yrityksille.

”Avata enempi Avartin palvelun mahdollisuuksia paikallisille yrityksille tai muille tahoille”

Tietoisuuden lisääntyessä erilaisten yritysten olisi mahdollista ottaa osaa Avartti-toimintaan, jolloin nuoret saisivat laajemman tarjonnan suoritusmahdollisuuksista.

7.5 Väittämiä hyvästä vertaisohjaamisesta

Kyselyn viimeisessä kohdassa vastaajia pyydettiin tuomaan esille väittämiä hyvästä vertaisohjaamisesta. Vastauksissa on esitetty osapuolten kannalta tärkeitä näkemyksiä hyvästä vertaisohjaamisesta.

"Kun ohjaaja on 'samalla viivalla', ohjattava rohkaistuu monella tavalla"

Kyselyyn vastanneet toivat esille ohjaajan ja ohjattavan samanikäisyyttä sekä vertaisuutta, joten jälleen kerran voidaan todeta, että vertaisuuden merkitys on olennaista ohjaustilanteissa. (vrt. Percy-Smith & Thomas 2010; Linström & Autio 2003)

Erään vastaajan mielestä molemminpuolinen luottamus on merkittävää.

"Vertaisohjaus on luottamuksellinen suhde"

Ilman luottamusta ei ohjaajan ja ohjattavan suhde voi toimia, sillä silloin ei ole mahdollista näyttäytyä omana itsenään. Kun molemmat osapuolet osoittavat luottamusta toisiaan kohtaan, voidaan palautetta antaa ilman pelkoa epäonnistumisesta. Kun tekeminen on kivaa, motivaatiotakin on helpompi pitää yllä.

Luottamuksen lisäksi on tärkeää, että sekä ohjaaja että ohjattava ovat yhtä paljon mukana tehtävän toteuttamisessa.

"On annettava itsestään jotain, että ohjaamistilanne olisi tasavertainen ja mahdollisimman kantava"

Ei riitä, että vain toinen osapuoli tekee ja toinen roikkuu mukana, sillä hyvään suoriutumukseen tarvitaan molempien panosta yhtä paljon. Luottamuskin on helpompi saavuttaa, kun molemmat uskaltavat antaa jotain itsestään.

Vastaajien mukaan hyvä vertaisohjaaja ymmärtää ohjaajuuteen liittyvän vastuun.

"Vertaisohjaaja ymmärtää ohjaajuuteen liittyvän vastuun"

Avartin palvelua nuorisotalolla suorittavalla nuorella eli tässä tapauksessa vertaisohjaajalla on tietyt velvollisuudet ja käyttäytymismallit, joiden mukaan nuorisotyöntekijä olettaa hänen käyttäytyvän. Nuorta sitoo vaitiolovelvollisuus palvelua suorittaessaan. Vertaisohjaajan pitää olla esimerkillinen ja hyväkäytöksinen. Hän ei voi olla talolla käyvien nuorten yllytettävissä ei sallittuun -toimintaan vaan päinvastoin hänen pitää olla valmis korjaamaan sopimatonta käytöstä. Vertaisohjaajan täytyy myös tiedostaa ja valvoa esimerkiksi nuorisotalon tilojen ja välineiden kuntoa ja opastaa myös muita nuoria kunnioittamaan näitä. (vrt. Gretschel 2007.)

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Tutkimuksen johtopäätöksenä voidaan todeta, että Avartin palveluosion suorittaminen nuorisotalolla on merkittävää niin palvelua suorittavien nuorten kuin talon nuorisotyöntekijän ja talolla käyvien muiden nuorten kannalta. Palvelua suorittavat nuoret kartuttavat itseluottamusta ja sosiaalisia taitoja, oppivat refleктоimaan omaa toimintaansa ja saavat hyvät lähtökohdat työelämään. Nuorisotyöntekijät puolestaan saavat apua nuorisotalon toiminnan suunnitteluun, ohjaamistilanteisiin sekä pienempiin apu-töihin. Lisäksi talolla käyvät nuoret voivat helpommin samaistua omanikäiseensä ohjaajaan, omaksua häneltä asenteita ja käytösmalleja ja saada nuorisotalolle nuorten näköistä toimintaa. Vastauksista voidaan todeta, että palvelun suorittaminen nuorisotalolla tuo mukanaan lisätyötä ja vastuuta nuorisotyöntekijöille, mutta kunhan opas hyvästä vertaisohjaamisesta saadaan julkiseen jakoon, helpottuu monen työntekijän työtaakka.

Tutkimusmenetelmänä kyselylomake oli tässä tutkimuksessa hyvä valinta ajatellen kohderyhmän laajuutta ja maantieteellistä sijaintia. Tutkimus olisi kuitenkin pätevämpi, jos kyselyn otanta olisi ollut laajempi ja vastausprosentti nykyistä suurempi. Alun perin tutkimuksen ajateltiin olevan luotettavampi kuin se todellisuudessa olikaan. Luotettavuus kärsi avoimiin kysymyksiin saatujen vastausten lukijakohtaisen tulkittamahdollisuuden takia. Ei voida olla täysin varmoja siitä, mitä kyselyyn vastannut henkilö on todellisuudessa vastauksellaan tarkoittanut.

Haastattelu kyselyn sijaan olisi tuonut tutkimukseen enemmän luotettavuutta, sillä kohdehenkilön vastaukseen olisi voitu esittää tarkentavia kysymyksiä. Lisäksi kaikkien kohdehenkilöiden oletettiin olevan ammattitaitoisia ja Avarttiin perehtyneitä, mutta osa vastauksista antaa ristiriitaista tietoa. Ristiriitaisuuden vuoksi voidaan jälleen todeta, että luotettavuus kärsii. Toisaalta suurimmassa osassa saaduista vastauksista voidaan olemassa olevan tietoperustan pohjalta esittää oikeaksi ja perustelluiksi, mikä tuo merkittävää luotettavuutta tutkimusta kohtaan.

Tutkimuksesta saadut vastaukset tukevat täysin omaa alkuperäistä suunnitelmaani tehdä opinnäytetyön jatkona opas hyvästä vertaisohjaamisesta. Opinnäytetyön avulla on osoitettu Kaarinan kaupungin nuorisopalveluille, että Avartin palveluosion suorittaminen nuorisotalolla tukee erittäin hyvin nuorten itsenäistymistä. Nuoret hakeutuvat luonnostaan muiden nuorten pariin nuorisotalolle ja irtautuvat vanhemmistaan. Varsi-

naisen nuoruuden aikana nuori alkaa kiinnostua vaikuttamisesta, joten siitä syntyykin erinomainen mahdollisuus käyttää nuorten kiinnostusta ja ajatuksia oppaan tekoon. Kyselyn vastausten perusteella oppaan sisällön rakentaminen ja jäsentäminen helpottuu, sillä vastaajat ovat esittäneet konkreettisia näkemyksiä ja mielipiteitä tosielämän työtilanteista. Tutkimuksen perusteella oppaan tarpeellisuudesta on nyt näyttöä, ei pelkästään vain Kaarinassa, vaan myös koko muun Suomen alueella. On erittäin motivoivaa jatkaa tästä eteenpäin, kun tietää, että suurella todennäköisyydellä opasta tullaan käyttämään aktiivisesti.

LÄHTEET

Aalberg, Veikko & Siimes, Martti 2007. Lapsesta aikuiseksi. Helsinki: Nemo.

Avartti – nuoret sen tekevät! 2015a. Viitattu 7.6.2015. www.avartti.fi.

Avartti – nuoret sen tekevät! 2015b. Viitattu 9.8.2015. <http://avartti.fi/a/uutiset/avartti-on-myos-perheohjelma/>.

Avartti – nuoret sen tekevät! 2015c. Viitattu 5.10.2015. <http://avartti.fi/a/uutiset/merkittava-syntymapaivaviikko/>.

Dunderfelt, Tony 2004. Elämänkaaripsykologia. Porvoo: WS Bookwell Oy.

Finlex. Nuorisolaki 72/2006,8§ 2015. Viitattu 22.8.2015. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>.

Gretschel, Anu 2002. Kunta nuorten osallisuusympäristön perustaminen. Teoksessa Gretschel Anu (toim.) Lapset, nuoret ja aikuiset toimijoina - Artikkeleita osallisuudesta. Helsinki: Kuntatalon paino, 50.

Gretschel, Anu 2007. Nuorisotalo mahdollistavana lähiyhteisönä. Teoksessa Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi (toim.) Lasten ja nuorten kunta. Helsinki: Hakapaino Oy, 193-206.

Gretschel, Anu 2008. Nuori – Ei asiakkaaksi, vaan vaikuttamaan nuorisotyön keinoin. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, Julkaisuja 76. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, 243-262.

Heikkinen, Hannu & Jokinen, Hannu & Markkanen, Ilona & Tynjälä, Päivi 2012. Osaaminen jakoon. Vertaisryhmämentorointi opetuslalla. Jyväskylä: PS-kustannus.

Hellsten, Kristiina & Outinen, Maarit & Holma, Tupu 2004. Kehittävä vertais-käynti – työväline laadunhallintaan. Aiheita 31. Stakes, Helsinki.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2004. Tutki ja kirjoita. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.

Ingram, Gina & Harris, Jean 2001. Delivering good youth work. A working guide to surviving and thriving. Viitattu 13.9.2015. <http://www.russellhouse.co.uk/pdfs/Deliveringgoodyw.pdf>.

Kaarinan kaupunki 2015. Viitattu 9.8.2015. www.kaarina.fi/kaarina-info.

Kajaanin ammattikorkeakoulu (KAMK). Vertaisohjaus opinnäytetyöprosessissa 2015. Viitattu 22.8.2015. www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Opinnaytetyoprosessi/SoTeLi/Opinnaytetyoprosessi/Prosessi/Vertaisohjaus.

Kauppila, Maija-Sisko & Ruotsalainen, Jukka & Varesmaa, Mikko, toinen painos 2011. Avartti-ohjaajaopas. Jyväskylä: Etelä-Savon kirjapaino Oy.

Kauppila, Maija-Sisko & Ruotsalainen, Jukka, toinen painos 2008. Avartti non-formaalisen oppimisen menetelmänä. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, julkaisu 76, Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, 458–473.

Krause, Kaisa & Kiikkala, Irma 1997. Hoitotieteen tutkimuksen peruskysymyksiä. Tampere: Tammmer-Paino Oy.

Kylmäkoski, Merja 2008. Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – Niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä.

Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, Julkaisuja 76. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, 393-409.

Lindström, Niina & Autio, Kirsi 2003. Viitattu 22.8.2015. Nuorten vertaisohjaajakoulutus. Kokemuksia ja käytäntöjä nuorten vertaisohjauksesta ehkäisevän päihdetyön menetelmänä. www.mll.fi/@Bin/39228/Nuorten_vertaisohjaajakoulutus.pdf.

McMahan, Ian 2008. Adolescence. Boston: Pearson Education.

Nieminen, Heli 1997. Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuus. Teoksessa Paunonen, Marita & Vehviläinen-Julkunen, Katri (toim.) Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Juva: WSOY, 212-221

Nurmela, Tiina 2002. Ajattelun taito ja lupa ilmaista. Acta Universitatis Tamperensis 860. Tampereen yliopisto, Tampere.

Ok-opintokeskus. Itseohjautuvuus 2015. Viitattu 10.11.2015. <http://kouluttaja.ok-opintokeskus.fi/itseohjautuvuus>.

Opetushallitus. SWOT-analyysi 2015. Viitattu 5.10.2015. http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/laadunhallinnan_tuki/wbl-toi/menetelmia_ja_tyovalineita/swot-analyysi.

Paunonen, Marita & Vehviläinen-Julkunen, Katri 1998. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Juva: WSOY.

Peipinen, Vesa 2013. Kamppailuja tilasta ja oikeudesta kaupunkiin. Teoksessa Kylmäkoski, Merja (toim.) Avauksia yhteisöjen osaamisen kehittämiseen. Yhteisöpedagogit (YAMK) muutoksen mahdollistajina. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 42-53.

Pelastakaa Lapset ry. Osallisuus 2015. Viitattu 3.10.2015. <http://www.pelastakaaalapset.fi/toiminta/vaikuttamisty/osallisuus/>

Percy-Smith, Barry & Thomas, Nigel 2010. A handbook of children and young people's participation. Perspectives from theory and practise. Oxon: Routledge.

Pietilä, Hanna 2007. ”Hyvää harjoitusta tulevaa varten” – Nuorten kokemuksia nuorisotilaosallisuuden askelmilta. Sosiaalityön- ja sosiaalipedagogiikan laitos. Kuopion yliopisto. Pro gradu -tutkielma.

Salmivalli, Christina 2005. Kaverien kanssa. Vertaisuhteet ja sosiaalinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.

Sarajärvi, Anneli & Tuomi, Jouni 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Suomen nuorisoyhteistyö – Allianssi. Nuorisotyö 2015. Viitattu 13.9.2015.
<http://www.alli.fi/edunvalvonta/nuorisotyö/>.

The Duke of Edinburgh’s International Award (Intaward) 2015. Viitattu 5.10.2015.
<http://www.intaward.org/our-founder>

The International Award for Young People (IAYP) 2015. Viitattu 5.10.2015.
https://www.iayp.in/about_the_award.htm

Vantaan kaupunki. Vertaisohjaajatoiminnan käsikirja 2015. Viitattu 22.8.2015.
http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/80387_Vantaan_vertaisohjaajatoiminnan_kasikirja.pdf.

Muut lähteet:

Kanerva, Esa 2015. Kaarinan nuorisotoimenjohtaja, haastattelu, 9.10.2015.

Heikkilä, Jyrki 2015. Entisen Salvelanrinteen, eläkkeellä oleva rehtori, Kaarinan ensimmäinen Avartti-ohjaaja, haastattelu, 2.10.2015.

LIITTEET

Webropol kyselylomake:

1 Missä kaupungissa toimit/olet toiminut Avartti-ohjaajana?

2 Onko kaupungissasi suoritettu Avartin palveluosiota nuorisotalolla?

Kyllä () Ei () En osaa sanoa ()

3 Kerro mitä hyötyä palvelu suorittamisesta (=vertaisohjaajan käyttö) nuorisotalolla on?

4 Entä mitä haittaa?

5 Miten kehittäisit Avartin palvelutoimintoa nuorisotalolla?

6 Kerro vähintään kaksi väittämää hyvästä vertaisohjaamisesta.

